

REGULÓ.

Pesten vasárnap szeptember 23^{kán} 1838.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csütörtökön. Fél évi díjja helyben képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is vált-hatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma, vagy képe 12 kr. p.p.

ORSZÁG- 'S NÉPISMERTETÉS.

F r i e d l a n d.

(Folytatása.)

A' várlak fel van osztva felsőre 's alsóra. A' felsőben rendszert az uraság szok lakni, az alsóban található nagyobb részét a' tisztalakásoknak, alkalmatlansággal párosulván a' felső udvarba kosizás. Milly változtatást tettek a' Svédek e' várral, erről majd később szollandunk a' történetben magában. Egy régi kút, mellynek mélysége körülbelül 140 láb, látta-el egykor a' várlakot vízzel. A' viz most óncsőkben vezetetik a' felső várba egy hydraulikai jeles mű által, mellyet Wittig folyóviz hajt. Ezen Wittig, vagy dühös folyóviz, mindjárt a' vár alatt foly; állítás szerint a' gyakori kártékony kiöntéstől nyerte nevét, melylyel t.i. egykor máskor meglátogatá a' körülfekvő vidéket. Midőn ez már többféle kis folyót vett-fel, millyen a' Stolpe, Bomnitz, Rassnitz 'stb. közel Görlitzhez, a' radmeritzi dámaintézetnél, beömlik a' Neissébe.

A' vár főhomlokzata 's fő bejárása északnak van, Friedland városkának csaknem egyenes irányában. Tűzhelyeinek számát 370-re lehet tenni. A' lakosok 's általán a' körületi vidék mivelői, jobbadán szorgalmas emberek, kiknek a' műiparra nézve sok hasonlatosságuk van a' luzáci és sléziai szomszédokéval. Maga az uradalom két városból, 12 faluból áll, 's lakosainak száma 24.000. — Friedland város, ámha ez kerületére, házainak és lakosainak számára nézve csak a' közép, vagy is inkább cseh ország kisebb városai közé számítható, olly elsőséggel bir mind a' mellett is, melly hiányzik sok nálánál nagyobb városnál. Biztosítva van arról, hogy neve nem csupán az ország, hanem egész Europa történetében is előfordul; így tehát feledhetlen maradand. — Waldstein Albrecht, vagy Wallenstein nagyhire, ki friedlandi herczeg vagy Fridlandi név alatt fordul-elő, fenntartja általános ismertetését. Szigorúbban megvizsgálva, efféle elsőség vagy haszon éppen olly fontos, mint — maga a' hir általán. Mind e' mellett is ez által az, mit még tudunk annak történetéről, némelly olvasónál megkettőzött érdeket

nyer. Kérdésen kívül fekszik, hogy ez a' dubi és lippei B e r k a uraknak köszöni eredetét, kik az Elbe háta megett Bunzlautól a' luzácsi erdőig kiterjedő vidéknek voltak földes urai. Ha valljon eleintén csak egy vizsgálótorony állott-e ezen helyen, hol most bokros emelkedik, 's útkijelelésül szolgált a' vándornak (ámbár az utazók az ilyes vizsgálótoronyokat inkább kikerülik, mint sem hogy hozzájok közlgni ügyekezzenek), — valljon azután, a' monda szerint, egy toronyőr, kinek felesége hét szép fiút szült, 's az atya a' földes urtól mindegyiknek egy hold földet kért, okozta-e nagyobb mértékbeni mivelését a' földnek, ez most mindegy lehet reánk nézve; elég, hogy Friedland mint vár 's város a' 13-dik század első felében vette hiteles adatok szerint eredetét, 's csak később alapítá hirnevét.

Miképp' juthatott Friedland a' nyilvános német névhez ezen időkorban, nehéz volna okokkal támogatva meghatározni; ama véleménye azonban a' chronistának, hogy t. i. az egész nemzetség törzöskatyjának Berkovetznak hős tetteire céloztak, midőn a' fogáságból visszatért U d a l r i c h o t vette-fel D r z e w i c z várakában 1004-ben, és számára hadnépet gyűjtött-össze, melylyel azután Prága ellen indult, melly akkoriban a' Lengyelek kezében, hatalmában volt, honnan ő elüzni segíté az ellenséget, 's ez által békét szerzett az országnak, — pusztá álmódosítás; ilyes régi dolgokról azon időben bizonynyal nem gondolván senki. Talán éppen akkor, midőn a' várost felépítették, köttetett békesség, 's egyik B e r k a nagy részt vön benne; vagy talán pusztító had alkalmakor békességes tartomány volt e' tájék; vagy pedig rablócsapatok fészkeltek az ottani erdőkben, 's így tehát egy megerősített helynek alapítása által kelle békét parancsolnia. Válasszon, kinek mi tetszik e' három lehetőségből, vagy pedig gondoljon-ki magának egy negyediket; van itt még elég tér a' vélekedésre. — Berka urak nem birhatták hosszas ideig ujan készült városukat. 2-dik P r z e m i s l Ottokar, cseh országnak egyik leghivebb ugyan, habár nem legkedveltebb királya, 1253-ban elfoglalván a' trónt, terve abban állott, hogy ő báróinak már kevéssé magasra felrúgtatott 's így magának is veszélyes hatalmát meggyengítse, alantabb szállítsa. Ő neki különösen az forgott eszében, hogy az ország határainál felépült várakat elvegye addigi birtokosaiktól, 's kezére kerítse. Ennél fogva Aussig, Neuhaus, Frauenberg, Tachau, Gaaden, Brix, Lauen, Glatz, Czászlau, Podiebrad, 's több más, részint kénstetett csere, részint valamelly bűn ürügye alatt foglaltattak-el, 's a' kamarával egyesítették. Azon időben veszté-el dubai W e l e s s i m Mihalko is Friedlandot, 's így a' korona kerité azt kezére. A' kincstár azonban nem maradt sokáig azoknak birtokában, hanem átengedte minél előbb privátoknak.

Przemisl Ottokarnak, a' hatalmas, hosszas ideig minden vállalatban győzelemtől és szerencsétől kísértnek, uralkodása vége felé némi nehéz próbát kellett kiállnia. Hosszasan tartó viszálykodásai habsburgi Rudolf királylyal, a' német birodalom ujan választott főnökével, elkezdődvén, ezerféle kedvetlenségbe dönték őt. Azon egyesség, melyre végre lépett, nem párosult hasszonnal ő reá nézve. Szégyenlése 's nejének gúnyos szemrehányásai, boszúterveket szültek szívében. Mi alatt ő háborúra készült, eladta 's elzálogosította nagyobb részét a' röviddel elbitorlott jóságoknak. Az átengedésnél ő csak azt tartá szemel előtt, hogy azok előbbi uraik kezére ne jussanak, hanem, mennyire lehetséges, a' Németekére, kik közül ő többeket felnevelt udvaránál, 's kiket erősebben pártolt, mint a' haza nemeseit. Friedland uradalom ehhez képest minden hozzá tartozó birtokkal febr. 7-ikén 1278-ban eladatott Bieberstein Rulkónak 800 mark ezüstért.

Ezen Bieberstein- nemzetség Svaiczból vette származatát, 's ott grófnak irta magát; cseh országban azonban, hol akkor csupán úri 's lovagrend volt divatozó, bárói czímet viselt. E' család, cseh országban, rövid idő alatt sok uradalmatszerzett kezére, különösen Luzáciban, 's 4-dik János, egyszersmind Friedland negyedik ura is e' nemzetségből, — Friedlandon 's Reichenbergen kívül birta még Forstot, Muskaut, Hammerstein, Soraut, Pribust, Beskows, Triebelt, Sommerfeldet, Landskronet és Brietzent. Ezek összesen véve olly tartománytért foglaltak-el, mely jelenkorban, 's mostani helyzetéhez képest, feltehetne bármely első rendű herczegséggel. Pénzt is veretett, mellyen neve 's czimere állott. E' most említett jóságok közül későbbben, főleg a' 15-dik század közepe felé, elszakasztatott ugyan néhány a' biebersteini nemzetségtől: ellenben mások, mint például Seidenberg városka, csatoltattak hozzá, 's egészben véve Friedland 273. esztendeig maradt Bieberstein dynasták alatt. Csak 1551-ben, midőn a' családnak úgy nevezett Soraiu liniája végképp' kihalt, 's a' másik linia, az úgy nevezett Forti, elmulasztottavolna lépéseit megtenni a' feudális jogért, ez mint elhagyatott örökségi jog, I-ső Ferdinand alatt, ki maga hasznáról gondoskodni nem mulasztá-el soha az alkalmat, a' korona kezére esett ismét vissza.

A' Hussziták idejében kitört nyugtalanságok között hivebb maradt ez országtájék a' katholika tanhoz, mint sem akármelyik is cseh országban; ide 's a' luzáci városokba, Prágából 's más beljebb eső városokból nagy számú papság futott, kiüzetve kolostoraiból; ekkor Bieberstein urak voltak a' Hussziták legesküdtebb ellenségei. Bizonyos Bieberstein Ulrik, Friedland ura, többek között 1433-ban, a' Görlitzieknek társaságában egy husszita kóbor hadcsapatot megvert. Hogy ezek, kik tudomás szerint igen szerették a' viszonozást

többszeri berontásaiknál Luzácza, Friedland tájékát keményen pusztították, nem lesz nehéz eltalálni. Mind e' mellett is, a' várat 's várost nem rohanták-meg soha azon szándékkal, hogy elfoglalják. Ellenben a' protestansi elvek annál gyorsabb bemenetelt találtak egy századdal későbbben. Már 1534 - ben csaknem egész Friedland elfogadá az ugy nevezett uj tanítást. Bieberstein K r i s t ó f, ki e' jószág utósó ura volt e' nemzetségi házból, kevéssel kimulta előtt (némelyek véleménye szerint mérget kapott) e' hitvallási felekezet részére szegődött, 's mivel a' R ä d e r báró - család is (mellyről mindjárt lesz szó) protestans szellemű volt, Friedlandban egy superintendentura állittaték-fel.

Friedland 1551-ben másodszor került a' kamara kezére ; de most, még rövidebb ideig maradt igazgatása alatt ; mivel 1-ső Ferdinand, ohajtván beváltani 1558-ban Ratibor és Opol brandenburgi hercegségeket, Friedland uradalmat eladta Reichenberg és Seidenberg jószágokkal együtt 40.000 talléron R ä d e r Fridrik bárónak, kit ő ez évben még az ujan alapított sléziai kamarai collegium első elnökének nevezett-ki. Eddig Friedlandot tarták az uradalom első helyének, most azonban R e i c h e n b e r g lön az, mely ez előtt inkább hasonlitott faluhoz, mint városhoz, 's hol most, tágositva és szépitve, számos mesterember telepedék-le, 's így idővel jóval tulmulta Friedlandot.

E' családnál, mely valódi származatát Sléziából veszi, Friedland 63 évig maradt. A' jószág urai között főleg kitünteté magát R ä d e r n Menyhért. harmadik e' sorban ; ki mint cs. k. tábornagy Sziszeknél 1593-ban a' török háborúban magáénál legalább is négyszer számosabb ellenségcsapatot vert-meg, 's mi fő a' dolognál, sok keresztényt szabadita-meg fogságból. Ő védelmezé olly hősen Nagyváradot 1598-ban a' Törökök ostromlásánál, miért is 1599-ben Prágában lovaggá nevezteték a' császártól, Mátyás hercegtől pedig megbízott felső magyarország directoriumával, valamint is parancsnoksággal Győrben. Röviddel ezután Pápa ostrománál, hova befészkeltek a' Törökök, megbetegedék, 's haza utazása közben, élete 46-dik évében kimúlt Katalin, özvegye, született Schlick, kis korú fija jószágának gyámnéja, ki több alkalommal bebizonyítá, hogy férjfiiszellemmel bíró asszonyság, — férjének tiszteletére a' friedlandi temetőkápolnában mauzóleumot emeltetett, mely azon kornak legpom-pásb emlékei közé tartozik, 's még most is, ámbár ellenséges pajkos-ság itt ott csorbát ejte rajta, méltán magára vonja az utazók figyelmét és bámulását. Neve a' szobrásznak, ki azt készité, A m s t e r d a m G e l l é r t H e n r i k volt, százada leghiresb művészeinek egyike. Ezen emléken ő 5 egész évig dolgozott pallérjával 's 18 legényével, az az, 1605-től 1610-ig félbeszakadatlanul, úgy hogy a' mun-

kabér maga 7140 német tallérba (25.710 forintba) került. Nyolczvan mázsa ércz, 's 520 mázsa márvány használtatott-el reá. Harmincz láb magas 's 20 láb széles levén, 3 főalakból áll életnagyságban, mellyeknek egyike a' marsal maga, a' másik neje, 's a' harmadik Kristóf nevű egyetlen egy gyermekük, számos mellékalakkal, nem egyszerű sztilben ugyan, hanem az akkori terhelt izlésben. egyesítvék vele. Mivel az egész műalkotvány általán cseh-sléziai, valamint is idegen márványból 's jaspishból áll; 's mivel a' megaranyozás és diszesítés nem kiméltetett sehol is: ennél fogva e' műdolgozásnál a' költségek összesen 45.410 forintra hágtak, — olly pénzmennyiségre, melly azon időben tetemes volt, 's most is méltán az volna.

Katalin, az özvegy, ki e' siremléket emelteté, egy úttal önmagának 's fíjának szánta e' pompás mausoleumot; minél fogva a' két felőli siriratnál csak a' két utósó esztendőszámot hagyatta-ki. Azonban e' feltétel, a' gyakran előforduló emberi megcsalatott reménynek egyike vala. Nem volt rendeltetése sem egyiknek sem másiknak itt nyugodnia, itt elrothadnia. Rädern nemcsak utósó földes ura volt nemzetségeből Friedlandnak, de még nem is maradt az élte végéig. A' belső háborúknak már régtől parázsban pezsgő tüze Mátyás császár uralkodásának vége felé erőszakosan kitört. Elállván a' cseh státusok 2-dik Ferdinand császártól, az ifjabb Rädern Kristóf báró is, ámbátor ezredes volt a' cs. seregnél, a' későbbben úgy nevezett téli király felekezetéhez állott, 's miután a' fehér hegyen történt csata után előre láthatta, mi sers váraozzik a' legyőzettekre, — ellillant korán Sléziába, onnan pedig tovább lengyel országba. Uradalmai tehát a' koronára szállottak-vissza, 's azok (nevezetes különbség a' vásárló pénz között 1-ső Ferdinand alatt) 160.863 schockra (egy schock 60. garas) becsültettek. — Akkorában Schlieck Joachim András gróf is Friedlandba futott, ki egykor főországbiró volt, 's egyike az elsőnek az ismeretes 30 igazgató közül. Itt azonban nem maradhatott sokáig elrejtve. Felkerestetvén elfogatott, 's Dresdán keresztül Prágába vitetett, hogy a' cseh történet könyvében (1621-ki junius 21-ike) a' véres betűkkel feljegyzett napon ő kezdje-meg a' nagy tragoediát. — Friedland most harmadszor esett vissza a' kir. kamara hatalmassági jogába; azonban nem volt nehéz előre látni, hogy az nem marad ismét közvetlenül az érintett uradalomnak birtokában. Bár milly rendkívül nagy volt is száma a' korona által most elfoglalt jószágoknak, ugyan annyit kellett elajándékozni más részről azon vazalloknak, kik a' császárhoz hívek maradtak, 's a' még folyton folyó bizonyos tekintetből csak most kezdődött háború nagy megerőtetést 's izonyú költséget kívánt.

(Folytatása következik.)

HAZAI HIRLELŐ.

Vegyesek Kassáról. Mult hetekben megjelentek a' „társalkodási egyesület alapszabásai. Kassán, nyomtatta Werffer Károly, 1838.“ Ezek után ítélve, és a' részvényesek (egy részvény évenként 8 pengő ft.) jelenleg 253 számát illő tekintetbe vevén, azt hazánkban méltán a' hasonló egyesületek elsőjének mondhatjuk. Honunk kedves nyelvére fő figyelem fordítatik; mert eddig is, habár a' társaság pénztára a' rendkívüli kiadások miatt igen is meg van terhelve, már majd minden honi lapot és folyóiratot járát, 's idővel még a' hátralevőket is bizonynyal járattni fogja, mennyiben kérdésen kívül van, hogy illetén egyesületek létesítésével minden esetre az ujságok kiadói és szerkeztői sokat szenvedtek, és ha egy egyesület ezt méltó tekintetbe nem veendi, mit kívánhatunk akkor egyes polgártársainktól?! — Ez olly kérdés, melly senkinek figyelmét ki nem kerülheti. — Hasonlag ott minden jeles kül-lap is olvasható. Az egyesület munkálódásának várt sikerét már most is örömmel látjuk; mert a' kávéház valóban olly csinnal van butorozva és rendezve, hogy reá alig lehet ismerni; az egyesület szobáji pedig jelenleg is semmi, vagy igen kevés kívánni valót hagynak maguk után. — Színházunkban f. h. 9-dikén egy vándor német színésztársaság adá első mutatványát, mellyről bővebben máskor, de csak úgy, ha arra érdemes lesz. A' tél nincs messze, 's hitelesen állithatjuk, hogy minden álkoholmány daczára is, színészeti választmányunk igazán lelkes munkálatai után, bizonynyal jeles magyar színésztársaságunk lesz. Erről is rövid idő múlva többet. — Nehány nap óta különösen szép meleg napjaink vannak. — Több faluban epemirigy természetű halálozások történtek. — Mult napokban Barczán, közösen szeretett egyik főtáblalibránk, idősebb Bárczai Bárczay Dániel ur, élete 84-dik évében, az örökvalóságra költözött.

Kassán 1838. szeptember 10-dikén.

GÜLYVÉSZI BÉLA.

PESTI VIZSGÁLÓ.

Időjárat. A' hosszas száraz és szeptember 2-tól kezdve tartott többnyire igen heves napok után szeptember 16-dikán másnap hajnalig egymást érte a' zápor kemény dörgésekkel kísérve. A' tóthfalusi szőlőkben 16-diki délután hullott kétszeri nagy jégeső jóformán megcsapdosta itt ott a' szőlőket.

Gyászhir. — Budán szeptember 15-dikén gyomor-görcsben végzé 57 évre terjedt életét m. Roglaticzi Miskolczy István ur, 6 cs. kir. ap. felségének aranykulcsosa, 's több tek. n. vármegye táblalibrája. Hült tetemei Budán, ön kívánsága szerint a' közönséges temetőben 17-kén takarítottak el. — Kesergi halálát hitese m. Felső-Pulyai Bük Josefa asszonyság, ki az idvezültet boldog házasságának 27-dik évében veszté-el.

TERMÉSZETI TÖRTÉNET 'S TUDOMÁNY.

Vadászat orosz 's lengyel országban és a' Kozákok között.
(Folytatása.)

Lengyel ország erdeiben, orosz hon vadonjaiban és pusztáin farkasok legioi kullognak. Novembertől februariusig egész csapatokban járnak ez ordasok, és nemcsak falukba csapnak-be, hanem szigorúbb időben a' vándort is megtámadják. (Ez ugyan nálunk, magyar országon sem ujság.) Gyakran meg-

történt, hogy katonákat lovastól együtt széttéptek, és pedig annyira, hogy az eltűntből egyenruhájának rongyain és kardján kívül egyebet nem lehetett megtalálni. Ezért is tüzték-ki őket a' vadászok üldözésük tárgyaul, noha a' medve- szarvas- vadkan- és jávorszarvas-vadászat jövedelmesebb volna.

Augustus vége felé, midőn a' kepék már betakarítottak, a' tanult vadászok igyekeznek a' farkasok ordítását utánozni 's tanyájokat kikutatni, és pedig következőleg. A' farkas soha, vagy csak legnagyobb szükségben rabol prédát azon környékből, hol kölykei tartozkodnak, hanem távolabb megy, hogy a' vadászokat megesalhassa: azonban ott, hol a' nőtény lakik kölykeivel, leölt állatok csontjai fejerlenek köröskörül; és gyakran megtörténik, hogy a' kémelő vadász kecskemekegést vagy sertésröfögést is hall a' tanya felől.

Ha fel van fedezve a' tanya, lehetőségig közel vonulnak hozzá a' vadászok, 's valamely fára, vagy sűrű bozótba huzódnak. Az öreg farkasok csak este 10 óra felé mennek préda-rablásra. Midőn ezek eltávoztak, a' vadászok tompán ordítani kezdenek, mintha az öregek még közel volnának. Feleletülkel a' kölyök farkasok sem késnek, eleintén ugyan csak egyenként, utóbb pedig mind összesen ordítanak; szavukból számukat is meg lehet tudni a' kicsinyeknek. De e' kémléssel késni kell, míg az öregek elég messze távoztak, különben visszatérnének, 's a' kémelő vadászszal tréfáját megbánatnák, ha különösen fa nem találna lenni közelben, melyre a' dühöngők elől menekedhetnének. Az éj esőndében olly valami borzasztón hangzik a' farkas kölykek hangversenye, hogy a' legmerészebb ember hajszálait is szegekké mereszti.

A' szláv nemzet között leginkább szeretnek a' lengyel nemesek csillogni; innen van, hogy hiúságuk és jó szívök által (mert a' lengyel nemes akkortud csak örülni, ha örömében, bőségében, barátai, ismerősei és vendégei, még olyanok is osztoznak, kiket csak a' vadászat napján látott előszer) gyakran adósságokba verik magukat.

Tudva van, hogy Radzivill herczeg Poniatowszki Ágoston lengyel királynak egy sivány homok pusztát mutatván, azt kérdé, volna-e kedve ott vadászni: 's a' fejedelemnek, ki mosolygva felelé, hogy ott nem lát erdőt, így szólla: „Az legkevesebb. Én batorkodom fölségedet egy ott tartandó szarvas, vadkan és jávorszarvas vadászatra meghívni.“ Szavát meg is tartá; más nap reggel egy erdőcske állott a' kijegyzett helyen, melynek fái között szarvasok, jávorok és vadkanok szükeltek-fel 's alá, mint Lythvania őserdeiben. A' herczeg t. i. hatalmát akarta a' fejedelem és országnagyok előtt kitüntetni. Több nap lefolyása alatt ezrenként dolgoztak jobbágyaiközül a' fáknak kiásása és kocsira rakásával. A' lyukak már megvoltak ásva; egy éjen át elülteték a' fákat, és az erdőcskét a' hálókban már készen tartott vaddal megnépesíték. Igaz, hogy e' ferde gondolat tömérdek pénzbe került, de az utódok mondáiban fennmarad Radzivill vadászatának emléke. Azon néhány tanú, ki e' mulatságon jelen volt, letűnend; de az atyák fiaiknak is beszélni fognak e' vadászatról.

Bronitzki gróf, ki lengyel ország nagy hetmanja, 's utóbb II-dik Katalin szolgálatában tábornok volt, a' négy őszi hónapban folyvást 1.000 emberrel 's mintegy két annyi kutya és lóval ment vadászatra. Mienilzivetszki Stetski, az 1831-ben elhalt hatalmas-dynasta, mindig 300 emberének kíséretében lovagolt vadászatra, 's ilyenkor barátai, szomszédai, és minden Lengyel hat hétig élvezheté Stetski körében a' vadászat örömeit. De térjünk a' farkasvadászatra.

Mihelyest egy illy farkastanyának hollétéről megbizonyosodnak, a' föld-birtokos szomszédait, bizonyos határozott napra, vadászatra kéri; minden vadász magával viszi kutyáit is. A' hivatalosok a' vadászat napját megelőző estén vagy más nap reggel szoknak összegyűlni, az erdőszőknek pedig a' vadászatot megelőző éjen még meg kell kutatni az erdőt, valljon a' farkasok nem szöktek-e meg. (Gyakori eset, hogy egész héten át hust raknak a' tanya körül, csakhogy el ne szeledjenek.) Alig pirkad-fel a' hajnal, már kiindul a' vadász sereg. Midőn helyre érnek, első gond a' reggelinek készítésére fordítatik. A' tűz fölé nagy üstöt függesztnek, és savanyú káposztával kolbászt, szalonna-szeleteket 's különféle hust hánynak bele. Ezen étel, melyet Bigos hultanski-nak (apritott semmirekellő) neveznek, nélkülözhetlen a' vadász lakománál. 8 órákor asztalokat terítenek, 's a' falatozás mellett sörös, méhsörös, pálinkás és boros poharak járnak körül.

(Vége következik.)

EMLÉKMONDÁS.

É l e t.

(HIMFY után)

Drága időnk repül a' rohanó szélnél sebesebben,
 És soha nem jön elő.
 Veszve vagyon, ha mi mult, — mi jövőd, kétes előttünk.
 Ugy siet életerőnk.
 Mint szárnyal sok' időnk kitűzött hivatási körében,
 És megy örökre odább.
 Im, mai napra tekints! — ha homálynak leple borítá,
 Más veszi által ügyét:
 Ugy mi is alkonyodunk. — Igy hát fordítsuk időnket
 Jóra, jelesre kívált.
 Éldeljünk örömet, 's hintsük rózsákkal utunkat,
 Mig virul ifju korunk.

BELLAÁGH JÓZSEF.

Ész. — Hol ész van, ott az uraság. Az eszet korlátozni lehet erősebb észszel; de nem is ismer más fegyvert. Szűk körhöz szűk esz való. A' nagy elme a' kis hivatallal éppen úgy van, mint a' nagy állat szűk kalitkával. Sok ész menteni jó, tanácsolni rossz.

FÁY ANDRÁS után K. H. K. J.

Maximák. — A' jámbor, mint a' gonosz, egyenlőn halhatlan: de a' kapuk, mellyen bejárnak, éppen olly különbözök, mint tetteik.

Az emberek hasonlítanak olly gyümölcshez, melyet előbb nem lehet használni, mint mikor már rothadni kezd.

Gr. OXENSTIRN után S. KAROLINA.

Tréfarejtvény.

Nem találd ezt az égben,
 Sem földben sem levegőben,
 Sem erdőben, hegyekben,
 Vízben, tűzben, vagy gőzben.
 De megláthatod Mosonban,
 'S a' kies fektű Pozsonban.

BELLAÁGH JÓZSEF.

Előbbi rejtvény: Hadur.

Szerkezi Mátray Gábor, halpiacon alul a' Duna partján. 114. szám alatt.

Nyomt. Trattner-Károlyi, uri utza 612.